

CYFARFOD:	PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU
DYDDIAD:	30 GORFFENNAF 2020
TEITL:	RHEOLAETH TRYSORLYS 2019/20
PWRPAS:	Mae'n ofynnol dan Gôd Ymarfer CIPFA i adrodd ar ganlyniadau gwir weithgaredd Rheolaeth Trysorlys y Cyngor
ARGYMHELLIAD:	DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

Crynodeb Gweithredol

Yn ystod y flwyddyn ariannol 2019/20 arhosodd gweithgaredd benthycu'r Cyngor o fewn y cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol a derbyniwyd £546,000 o log ar fuddsoddiadau sydd yn uwch na'r £406,000 a oedd yn y gyllideb. Ni wnaeth unrhyw fanc yr oedd y Cyngor wedi buddsoddi arian gyda methu â thalu, a chyrrhaeddwyd pob dangosydd darbodus.

1. Cyflwyniad

Cymeradwywyd y Strategaeth Rheolaeth Trysorlys gan y Cyngor llawn ar y 7fed o Fawrth 2019.

Mae'r Cyngor wedi benthycu a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac felly yn agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli symiau sydd wedi cael eu buddsoddi a'r effaith refeniw o newidiadau mewn cyfraddau llog. Felly, mae adnabod, monitro a rheoli risg yn ganolog i Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor.

Mae'r adroddiad yma yn cymharu gwir berfformiad yn erbyn y strategaeth ar gyfer y flwyddyn ariannol 2019/20 ac yn cyflawni dyletswydd gyfreithiol y Cyngor o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 i gymryd ystyriaeth o Gôd CIPFA ag Arweiniad Buddsoddi Llywodraeth Cymru.

2. Sefyllfa Diwedd Flwyddyn

Crynodeb Mantolen

Ar 31 Mawrth 2020 roedd gan y Cyngor fenthyciadau net o £100m oherwydd gweithgareddau refeniw a chyfalaf. Mae angen sylfaenol y Cyngor i fenthycia er dibenion cyfalaf yn cael ei fesur gan y Gofyn Benthycia Cyfalaf (CFR), tra mai'r cronfeydd defnyddiadwy a chyfalaf gweithredol yw'r adnoddau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi. Mae'r symudiadau yn cael eu crynhoi yn y tabl isod.

	31.3.19 Gwir £m	2019/20 Symudiad £m	31.3.20 Gwir £m
CFR	178	(1)	177
Llai : Ymrwymadau dyled eraill	(2)	0	(2)
CFR Benthyciadau	176	(1)	175
Llai: Cronfeydd defnyddiadwy	(73)	(5)	(78)
Llai: Cyfalaf Gweithredol	(29)	32	3
Benthyciadau net	74	26	100

Strategaeth yr Awdurdod oedd cynnal benthyciadau a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir weithiau yn benthycia mewnol, er mwyn lleihau risg a chadw costau llog yn isel.

Crynodeb Rheolaeth Trysorlys

	31.3.19 Balans £m	Symudiad £m	31.3.20 Balans £m	31.3.20 Cyfradd %
Benthyciadau tymor hir	(105,924)	1,578	(104,346)	5.6
Benthyciadau tymor byr	(2,236)	(18,342)	(20,578)	1.6
PFI	(1,851)	151	(1,700)	Amh.
Cyfanswm Benthyciadau	(110,011)	(16,613)	(126,624)	
Buddsoddiadau tymor hir	17	0	17	4.0
Buddsoddiadau tymor byr	19,567	(8,308)	11,259	1.4
Arian a Chywerthydd arian	14,686	214	14,900	0.8
Cyfanswm buddsoddiadau	34,270	(8,094)	26,176	
Benthyciadau net	75,741	24,707	100,448	

3. Gweithgaredd Benthycia

Ar 31 Mawrth 2020, roedd gan y Cyngor £124.9m o fenthyciadau, cynnydd o £16.7m ers y flwyddyn cynt.

Y llog a dalwyd yn ystod 2019/20 oedd £5.9 miliwn ar bortffolio benthyciadau gyda chyfartaledd o £106.1 miliwn ar gyfradd llog cyfartalog o 5.6%.

Gweler y sefyllfa a symudiadau benthyciadau ar ddiwedd y flwyddyn yn y tabl isod.

	31.3.19 Balans £m	2019/20 Symudiad £m	31.3.20 Balans £m	31.3.20 Cyfradd %	31.3.20 WAM* blynyddoedd
PWLB	90.2	(2.0)	88.2	5.84	19.7
Banc (tymor sefydlog)	16.2	0.0	16.2	4.22	58.4
Awdurdodau Lleol (tymor byr)	0.0	19.0	19.0	1.58	0.2
Eraill	1.7	(0.3)	1.5	0.00	3.4
Cyfanswm Benthyciadau	108.2	16.7	124.9		

* Cyfartaledd Aeddfedu wedi'i bwysu

Prif amcan y Cyngor wrth fenthycia arian yw taro cydbwysedd risg isel briodol rhwng sicrhau costau llog isel a derbyn sicrwydd cost dros y cyfnod y mae angen yr arian, gyda'r ail amcan o hyblygrwydd i ail-negodi benthyciadau pe byddai cynlluniau hir dymor y Cyngor yn newid.

Ymhellach i'r amcanion yma, ni wnaed unrhyw fenthycia tymor hir newydd yn 2019/20 gyda'r benthyciadau presennol yn aeddfedu heb gymryd benthyciad newydd yn eu lle. Wnaeth y strategaeth yma alluogi'r Cyngor i leihau eu costau benthycia net (er colli incwm buddsoddi) a lleihau'r risg trysorlys cyffredinol.

Cymerwyd benthyciadau byrdymor eleni i sicrhau bod digon o arian parod ar gael yn ystod y cyfnod rhwng mis Ionawr a mis Ebrill 2020, yn hytrach na chymeryd benthyciad hirdymor.

4. Gweithgaredd Buddsoddi Trysorlys

Mae'r Cyngor wedi dal cronfeydd buddsoddi sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbyniwyd cyn gwario ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn a ddelir. Yn ystod 2019/20, amrywiodd balansau buddsoddi'r Cyngor rhwng £23.2 miliwn a £71.2 miliwn.

Mae Canllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd a nod y Cyngor ydi sicrhau enillion sy'n gymesur â'r egwyddorion hyn.

Sefyllfa Buddsoddi Trysorlys

	31.3.19 Balans £m	2019/20 Symudiad £m	31.3.20 Balans £m	31.3.20 Cyfradd %	31.3.20 WAM* (diwrnodau)
Banciau & Cymdeithasau Adeiladu (heb ei ddiogelu)	15.2	(6.5)	8.7	0.57	122.3
Cronfeydd Marchnad Arian	9.4	(0.3)	9.1	0.42	10.5
Cronfeydd Eiddo	9.6	(1.3)	8.3	3.99	365+
Cyfanswm buddsoddiadau	34.2	(8.1)	26.1		

* Cyfartaledd Aeddfedu wedi'i bwysu

Mae Côt Ymarfer CIPFA ac arweiniad y llywodraeth yn gofyn i'r Cyngor fuddsoddi ei arian yn ddarbodus ac i roi sylw i ddiogelwch a hylifedd buddsoddiadau cyn chwilio am y gyfradd uchaf o ddychweliadau neu gynnyrch. Amcan y Cyngor wrth fuddsoddi arian yw ceisio taro cydbwysedd priodol rhwng risg a dychweliadau, lleihau'r risg o achosi colledion o ddiffygion a'r risg o dderbyn incwm buddsoddi isel anaddas.

Mae £8.3m o fuddsoddiadau'r Cyngor yn cael eu dal mewn cronfeydd ecwiti cyfun strategol a chronfeydd eiddo a reolir yn allanol lle mae hylifedd byrdymor yn ystyriaethau llai, a'r amcanion yn eu lle yw incwm referniw rheolaidd a sefydlogrwydd prisiau hirdymor. Cynhyrchodd y cronfeydd hyn enillion incwm o 3.99%, ond colled cyfalaf heb ei gwireddu o £1.3m yn y flwyddyn ariannol yma.

Mewn cyfnod cymharol fyr ers dechrau'r pandemig COVID-19, roedd y canlyniadau economaidd byd-eang yn ffiniog ac yn fawr. Roedd ymateb y farchnad yn eithafol gyda gostyngiadau mawr mewn ecwitiau, marchnadoedd bondiau corfforaethol ac, i ryw raddau, ystâd real sy'n adleisio parlys a ysgogwyd gan cyfyngiadau symud a'r heriau anhysbys i lywodraethau, busnesau ac unigolion.

Gan fod y Cyngor yn fuddsoddi mewn cronfeydd ecwiti ac eiddo, adlewyrchwyd y gostyngiadau yng ngwerthoedd cyfalaf yr asedau sylfaenol ym mhriadau'r Gronfa ar 31 Mawrth gyda phob cronfa'n cofrestru adenillion negyddol dros 12 mis hyd at fis Mawrth. Ni fydd y colledion cyfalaf heb eu gwireddu hyn yn cael effaith ar y Gronfa Gyffredinol gan fod y Cyngor wedi dewis cyflwyno newidiadau yng ngwerthoedd teg y cronfeydd yn yr incwm cynhwysfawr arall.

Meincnodi Buddsoddiadau

	Sgôr Credyd	Graddfa Credyd	Amlygiad 'Bail-in'	WAM* (diwrnodau)	Cyfradd Dychwelyd
31.03.2019	4.96	A+	92%	41	2.13%
31.03.2020	4.99	A+	100%	31	1.97%
A.LI Tebyg	3.77	AA-	29%	27	0.65%
Pob A.LI	3.94	AA-	56%	20	1.23%

* Cyfartaledd Aeddfedu wedi'i bwysu

Roedd y balansau arian cyfartalog yn £48.9m yn ystod y flwyddyn. Mae Cyfradd Banc y DU wedi bod yn 0.75% ers Awst 2018, ond yn sgil y goblygiadau COVID-19 torrwyd y gyfradd i 0.25%, ac ar ôl hynny 0.10% ym mis Mawrth 2020. Mae cyfraddau'r farchnad arian tymor byr wedi aros ar lefelau cymharol isel. Gwnaed adneuo newydd ar gyfradd gyfartalog o 0.57%. Cynhyrchodd buddsoddiadau mewn Cronfeydd Marchnad Arian gyfradd gyfartalog o 0.42%.

Roedd amcan y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi y Cyngor yn £0.406m am y flwyddyn. £0.546m oedd alldro incwm buddsoddiad y Cyngor ar gyfer y flwyddyn.

5. Adroddiad Cydymffurfiad

Mae'r Pennaeth Cyllid yn falch o adrodd bod yr holl weithgareddau rheolaeth trysorlys a ymgwymerwyd yn ystod 2019/20 yn cydymffurfio gyda Chod Ymarfer CIPFA a Strategaeth Rheolaeth Trysorlys y Cyngor. Mae'r cydymffurfiad gyda cyfyngiadau buddsoddi penodol yn cael ei ddangos yn y tabl isod.

Cyfyngiadau Dyled

	2019/20 Uchafswm	31.3.20 Gwir	2019/20 Ffin Weithredol	2019/20 Terfyn Awdurdodedig	Cydymffurfiwyd
Benthyciadau	£127m	£127m	£180m	£190m	✓

Gan fod y ffin weithredol yn declyn rheolaeth ar gyfer monitro yn ystod y flwyddyn nad yw'n arwyddocaol os yw'r ffin weithredol yn cael ei thorri ar achlesir oherwydd amrywiadau'r llif arian, ac nad yw hyn yn cael ei cyfrifi fel methiant cydymffurfiad.

Cyfyngiadau Buddsoddi

	2019/20 Uchafswm	31.3.20 Gwir	2019/20 Terfyn	Cydymffurfiwyd
Unrhyw sefydliad unigol, heblaw Llywodraeth y DU	£8m yr un	£3m	£3.865m	✓
Unrhyw grŵp o sefydliadau dan yr un perchnogaeth	£8m y grŵp	£3m	£3.865m	✓
Unrhyw grŵp cronfeydd o dan yr un rheolaeth	£20m y grŵp	£5m	£5m	✓
Offerynnau y mae'n bosib eu cyfnewid a ddelir yng nghyfrif enwebedig brocer	£40m y brocer	£0m	£0m	✓
Gwledydd tramor	£8m y wlad	£0m	£2m	✓
Darparwyr cofrestredig a lanlordiadau cymdeithasol cofrestredig	Cyfanswm o £20m	£0m	£0m	✓
Buddsoddiadau heb eu gwarantu mewn Cymdeithasau Adeiladu	Cyfanswm o £8m	£0m	£2m	✓
Benthyciadau i gorfforaethau heb eu radio	Cyfanswm o £8m	£0m	£0m	✓
Cronfeydd Marchnad Arian	Cyfanswm o £40m	£9.135m	£30m	✓
Ymddiriedolaethau buddsoddi ystâd real	Cyfanswm o £20m	£0m	£0m	✓

6. Dangosyddion Rheolaeth Trysorlys

Mae'r Cyngor yn mesur a rheoli ei ddatguddiad i risgiau rheolaeth trysorlys drwy ddefnyddio'r mesuryddion canlynol:

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg credyd trwy fonitro sgôr credyd cyfartal wedi'i bwysu ar gyfer y portffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, wedi'i bwysu yn ôl hyd bob buddsoddiad. Mae buddsoddiadau heb ei graddio yn cael sgôr yn seiliedig ar y risg canfydded.

	31.3.20 Gwir	2019/20 Targed	Cydymffurfiwyd
Sgôr credyd cyfartal y portffolio	4.99	Sgôr o 6 neu is	✓

Hylifedd: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol er mwyn mesur ei amlygiad i risg hylifedd trwy fonitro faint o arian sydd ar gael er mwyn gallu cwrdd a taliadau annisgwyl o fewn cyfnod tri mis dreigl, heb fenthyciadau ychwanegol.

	31.3.20 Gwir	2019/20 Targed	Cydymffurfiwyd
Cyfanswm arian ar gael o fewn 3 mis	£14.9m	£10m	✓

Datguddiad Cyfraddau Llog: Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg cyfraddau llog. Roedd y terfynau uchaf ar risgiau cyfraddau llog sefydlog a chyfnewidiol, a fynegir fel cyfran o'r prif swm net a fenthyciwyd, yn:

	31.3.20 Gwir	2019/20 Terfyn	Cydymffurfiwyd
Terfyn uchaf ar effaith refeniw un flwyddyn o gynnydd o 1% mewn cyfraddau llog sefydlog	£0	£761,000	✓
Terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau llog chyfnewidiol	£0	£0	✓

Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau: Mae'r dangosydd hwn wedi ei osod i reoli datguddiad y Cyngor i risg ail-ariannu. Roedd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau cyfradd sefydlog yn:

	31.3.20 Gwir	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf	Cydymffurfiwyd
O dan 12 mis	16.47%	25%	0%	✓
12 mis ac o fewn 24 mis	1.25%	25%	0%	✓
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	7.54%	50%	0%	✓
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	8.64%	75%	0%	✓
10 mlynedd ac o fewn 20 mlynedd	66.10%	100%	0%	✓

Mae cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Dyddiad aeddfedu benthyciadau yw'r dyddiad cynharaf gall y benthyciwr ofyn am ad-daliad.

Symiau a fuddsoddir am gyfnod hwy na 364 diwrnod: Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli datguddiad i'r risg o golled allai godi os yw'r Cyngor yn gorfod ad-dalu'r symiau a fuddsoddiwyd yn gynnar. Y cyfyngiadau ar symiau y gellir buddsoddi gydag aeddfedrwydd heibio diwedd y cyfnod oedd:

	2019/20	2020/21	2021/22
Gwir brifswm a buddsoddiwyd heibio diwedd y flwyddyn	£10m	£0	£0
Terfyn ar gyfer prifswm a fuddsoddiwyd heibio diwedd y flwyddyn	£20m	£20m	£20m
Cydymffurfiwyd	✓	✓	✓